

Filarmonica clujeană. Vlad Maistorovici, violonist și compozitor

(Elena Maria Șorban, muzicolog – 17 decembrie 2018)

Două piese întrucâtva similare stilistic și, în plus, prin faptul de a fi lucrări de tinerețe ale autorilor lor, au încadrat programul din 14 decembrie 2018 al Filarmonicii clujene: Concertul de vioară, în re minor, al lui Mendelssohn (în 1822, autorul având vârsta de 13 ani) și Simfonia I de Ceaikovski (care avea 26 de ani la premiera din 1866 și a revizuit partitura în 1874). Se poate reflecta asupra melanjului stilistic baroc-clasic-romantic de care dau dovadă aceste lucrări și asupra faptului cât de ofertant poate fi eclectismul pentru interpreți.

În Concertul de adolescență al lui Mendelssohn, BWV 3, solistul Vlad Maistorovici a fost clar, dezinvolt și expresiv, transmițând sugestii gypsy în finalul spectaculos.

Tânărul dirijor Radu Paponiu (SUA) a fost acum oaspete pentru prima oară în România și a făcut o bună impresie. Precizia în calitate de acompaniator și, mai ales, acuratețea tehnică, a sa și a ansamblului, în monumentală Simfonie „Visuri de iarnă” au fost remarcabile. În ambele lucrări romantice, structurile fugate de tip baroc, cele simetrice de tip clasic, precum și gradațiile și culminațiile ample au fost expresive. Realizarea acelor finaluri pe care compozitorii le lasă „deschise” în dramaturgia muzicală (precum partea a doua la Simfonia ceaikovskiană) pare a fi o trăsătură specifică și reușită a viziunii interpretative a lui Radu Paponiu.

Polifonia religioasă tradițională rusă, practică până astăzi, dar aproape necunoscută în lume, cu care m-am întâlnit recent, mi-a creat o nouă perspectivă asupra creației culte ruse – o perspectivă consolidată prin ascultarea, la fața locului, a unor coruri, orchestre și a colectivului de la Mariinski. Melodicitatea, linearitatea și polifonia sunt aspectele definitorii muzicii ruse, care, în alte interpretări decât cele conaționale, se pierd, de obicei, în grandilocvența armonică și timbrală a orchestrației consistente. Și cu prilejul concertului clujean la care mă refer, principiul liniarității, intrinsec lui Ceaikovski, a fost prezent discret în textura câtorva momente, dar a sfârșit înghițit în masele orchestrale...

Miezul savuros al programului a fost prezența tânărului violonist și compozitor Vlad Maistorovici (n. 1985), care a revenit pe această scenă după debutul său clujean, petrecut cu cinci ani în urmă. În calitate de autor și solist al Concertului transilvan, bazat pe piese din Codicile lui Ioan Căianu (de la mijlocul secolului al XVII-lea), Vlad Maistorovici a dat adevărata măsură a talentului său, de creator plin de fantezie. Suprapuneri disonante uneori și formule ritmice modificate asimetric față de original, în spiritul lui Bartók și al folclorului românesc însuși, sunt rafinamente care dinamizează dansurile transilvane de epocă. Construcția formală echilibrată prin reprize variaționale, discursul solistic cu vervă ornamentală de tip baroc, soluțiile timbrale inedite, cu aluzii de lăută, dar și de instrumente populare, au generat succesul binemeritat. Bisul oferit, Aurora din Sonata solo nr.5 de Ysaÿe, a subliniat, o dată în plus, calitățile tehnice și poetice excepționale ale lui Maistorovici.